

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci Informácie pre pracovníkov Your health, your safety: A guide for workers

Tieto informácie poskytuje Inšpektorát bezpečnosti práce v spolupráci s Kongregáciou odborových zväzov. Inšpektorát bezpečnosti práce je vládna organizácia, ktorá zabezpečuje bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (BOZP) a sociálnu starostlivosť, a to uplatňovaním a presadzovaním zákonov o BOZP. Okrem toho poskytuje poradenské služby a podporu. Kongregácia odborových zväzov združuje viac ako 70 odborových organizácií, ktoré spolu majú viac ako 6,5 miliónov členov. Kongregácia propaguje spravodlivosť a slušné podmienky pri práci.

Ak ste zamestnaný (či už na plný alebo vedľajší pracovný úväzok, dočasne alebo nastálo), tieto informácie vám objasnia vaše práva, vaše zodpovednosti, čo by ste mali očakávať od svojho zamestnávateľa a kde sa môžete obrátiť o pomoc. Platí to aj pre mladých ľudí na praxi, učňov, charitatívnych pracovníkov, pracovníkov bez stálego pracoviska a ľudí, ktorí pracujú doma.

Ak ste zamestnaný len dočasne, pracujete cez personálnu agentúru alebo ak ide o príležitostnú prácu, daný zamestnávateľ, agentúra, sprostredkovateľ práce, zhotoviteľ alebo najímateľ je zo zákona povinný zabezpečiť vám všetky práva uvedené v tomto dokumente.

Máte právo:

- Pracovať na pracoviskách, kde všetky riziká týkajúce sa vášho zdravia a bezpečnosti sú riadne pod kontrolou.
- Prerušiť prácu a opustiť pracovisko alebo miesto výkonu práce, ak si myslíte, že vám hrozí nejaké nebezpečenstvo.
- Informovať svojho zamestnávateľa o problémoch a obavách týkajúcich sa BOZP.
- Kontaktovať Inšpektorát bezpečnosti práce alebo príslušný miestny úrad, ak vaše obavy alebo pochybnosti týkajúce sa BOZP pretrvávajú, pričom vám to v práci nesmie spôsobiť problémy.
- Vstúpiť do odborovej organizácie a stať sa zamestnaneckým dôverníkom pre bezpečnosť.
- Na zaplatenie času stráveného mimo práce na školenia, ak ste zamestnaneckým dôverníkom pre bezpečnosť.
- Minimálne na 20-minútovú prestávku, ak pracujete nepretržite šesť hodín, a na platenú dovolenku.

Vy musíte:

- Dbáť o svoje zdravie a bezpečnosť, ako aj o zdravie a bezpečnosť ľudí, ktorých vaša práca (alebo nevykonanie/nedodržanie niečoho) môže ovplyvniť.
- Spolupracovať s ostatnými spolupracovníkmi ohľadne BOZP a správne používať akékoľvek ochranné prostriedky, ktoré ste dostali v rámci BOZP a sociálnej starostlivosti a ktoré nesmiete porušovať alebo poškodzovať.

Váš zamestnávateľ je povinný:

- Oboznámiť vás s rizikami BOZP vyplývajúcimi so súčasných alebo navrhovaných pracovných postupov.
- Oboznámiť vás s vecami alebo zmenami, ktoré vám môžu ublížiť alebo ovplyvniť vašu bezpečnosť.
- Vyškoliť vás, ako vykonávať svoju prácu bezpečne.
- Oboznámiť vás s tým, čo sa robí pre BOZP.
- Oboznámiť vás, ako a kde je možné dostať prvú pomoc.
- Vyškoliť vás, ako postupovať v prípade núdzovej situácie.

Váš zamestnávateľ vám musí bezplatne poskytnúť/zabezpečiť:

- Školenie o tom, ako vykonávať svoju prácu bezpečne.
- Ochranné prostriedky na prácu, keď je to potrebné (ako ochranný odev, ochrannú obuv alebo čižmy, ochranné okuliare alebo zátky do uší, rukavice, atď.).
- Zdravotné prehliadky, ak z výkonu práce hrozí ochorenie.
- Pravidelné zdravotné prehliadky, ak pracujete na nočné zmeny vrátane zdravotnej prehliadky pred nástupom do práce.

(Poznámka: Ak pracujete pre seba na živnostenský list, ste sám zodpovedný za svoje ochranné prostriedky, školenia, zdravotné prehliadky a za organizáciu svojho pracovného času.)

Váš zamestnávateľ vám musí poskytnúť tieto informácie:

- Zákon o BOZP – čo by ste mali vedieť. Ten by mal obsahovať kontaktné údaje ľudí, ktorí môžu pomôcť.
- Firemné vyhlásenie o politike BOZP.
- Platný certifikát poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania (pre zamestnávateľa povinné poistenie), ktorý musí byť viditeľne umiestnený niekde na pracovisku.

Čo robiť, ak máte obavy ohľadom svojej bezpečnosti a ochrany zdravia:

- Zavolajte informačnú linku Inšpektorátu bezpečnosti práce na čísle 08701 545500, ak potrebujete radu alebo sa chcete sťažovať, alebo poradnú linku Kongregácie odborových zväzov „Poznajte svoje práva“ na čísle 0870 600 4882.
- Keby ste chceli hovoriť v jazyku, ktorý vám viac vyhovuje, volajte číslo 08701 545500 a spojovateľke/spojovateľovi uveďte príslušný jazyk.
- Ak ste stratili zamestnanie kvôli nejakej záležitosti týkajúcej sa BOZP, môžete sa sťažovať na Súde pre pracovno-právne vzťahy. Poradte sa so svojou odborovou organizáciou alebo miestnym poradenským centrom pre obyvateľstvo.

